

CSYSTEMS™

PROGRAMSKI PAKET ZA KNJIGOVODSTVO

COBA Systems

**PEKARSKA PROIZVODNJA
PEKARSKA PROIZVODNA I
PRODAJNA CENA**

13.12.2011

PROIZVO A KA PRODAJNA CENA

PROIZVO A KA PRODAJNA CENA PEKARSKIH PROIZVODA

**KAKO PEKARI, MLEKARI I OSTALI PROIZVODJA I DA RADE
FAKTURE ODNOSNO PDV RA UNE ZA PRODAJU SVOJIH
PROIZVODA KUPCIMA, A IZ RA UNARSKOG PROGRAMA
CSYSTEMS™ COBA Systems Software**

Proizvo a hleba prodaje hleb preduze ima I radnjama iz svog MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA putem svakodnevnih sukcesivnih isporuka po dnevnim OTPREMNICAMA potpisanim od strane kupca da je robu primio, a na osnovu sklopljenog ugovora sa kupcem. Na kraju nedelje Proizvo a na osnovu podataka iz potpisanih otpremnica formira PDV RA UN (FAKTURU) i dostavlja je kupcu.

Ako je ugovorom sa kupcem definisano:

1. Maloprodajna cena hleba (sa PDV = 8%)	20,00	Din/Kom
2. Na tu cenu proizvo a daje kupcu rabat 10%	2,00	Din/Kom
3. Fakturna cena hleba za kupca po jedinici mere	18,52	Din/Kom
4. Na tu cenu proizvo a daje kupcu rabat u din.	2,00	Din/Kom

Upotrebom programa za fakturisanje u programskom paketu CSYSTEMS, ova situacija se fakturiše na slede i na in:

Faktura se radi za objekat MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA u kome se gotovi proizvodi vode po PLANSKOJ CENI (magacin se zadužuje i razdužuje po planskoj ceni) a isti ti proizvodi putem fakture proizvoda prodaju se po PROIZVO A KOJ PRODAJNOJ CENI koja se propisuje zvani nim CENOVNIKOM Proizvo a a i nije zakonom ograni ena. Ovde se prema tome radi o fakturi proizvoda:

1. Polazi se od proizvođača ke prodajne cene koja je uvek bez poreza, (što znači: bez akcize, bez takse i bez PDV-a), i ona se propisuje zvaničnim i overenim CENOVNIKOM proizvođača, koji je jedini zakonom priznat dokument za utvrđivanje proizvođačke cene proizvoda, i stoga svaki proizvođač mora da ima ovakav cenovnik.

U našem primeru, u kome je zakonom fiksirana maloprodajna cena hleba, ta PROIZVOĐAČKA PRODAJNA CENA se mora sračunati i ona se dobija kada se propisana (zakonom fiksirana) maloprodajna cena hleba umanji za iznos PDV-a koji se već sadrži u njoj:

PDV od 8% koji se sadrži u ceni
izražava se preračunatom stopom:

$$\frac{8\% \times 100}{8\% + 100} = 7,4074\%$$

Iznos PDV je:

$$20,00 \times 7,4074\% = 1,48 \text{ din.}$$

PROIZVOĐAČKA PRODAJNA CENA PO CENOVNIKU
(To je cena bez PDV) iznosi:

$$\text{PPC} = 20,00 - 1,48 = \mathbf{18,52 \text{ din.}}$$

2. Sada se radi faktura gotovih proizvoda krajnjem kupcu i proizvod se prodaje i fakturiše na sledeći način:

1. količina x CENA PO CENOVNIKU.....	1kom	x	18,52	=	18,52 din.
2. Rabat 10% sto iznosi.....	10%	x	18,52	=	1,85 din.
3. Osnovica za PDV, je cena bez rabata...	18,52	-	1,85	=	16,67 din.
4. Obracunat PDV po stopi od 8% iznosi...	8%	x	16,67	=	1,3336 din.
5. Cena sa obracunatim PDV iznosi.....	1,33	+	16,67	=	18,00 din.

mi dobili smo tačnu onu cenu za kupca, koju smo ugovorili, a na osnovu poznate maloprodajne cene hleba.

Slika 3 prikazuje način upisa podataka u stavku fakture koja se radi u programu za knjigovodstvo CSYSTEMS™. Koristi se prethodno navedeni primer. Kao količina se upiše 1, kao Prodajna Cena se upiše PROIZVOĐAČKA PRODAJNA CENA – cena bez PDV od 18,52 din, kao Rabat se upiše 10%, stopa PDV se upiše 8%. Program štampa fakturu:

Slika 3 Fakturisanje

STAVKA DOKUMENTA

Artikal

ŠIFRA	NAZIV ARTIKLA	Opis F11	Šifarnik F12
01190	DOMACI HLEB 0.600 / R		

Opis Artikla

KOLIČINA: 1,000 KOM Valuta: 01.01.2009

Prodajna Cena: 18,52

Rabat: 10,0 % 1,85

Taksa/Akciza: 0,00 din/Jmr 0,00

Akciza: 0,00 % 0,00

Obračunat PDV: 8,0 % Tarifa: 1,33

Cena za kupca: 18,0000 18,00

F2 Opis F3 Zalhe Taksa Akciza

F5 Cena F6 PDV F7 Rabat F8 Valuta F9 Šifra

Slika 4 Faktura

Tekući Račun 180-0157130103110-86

PIB 100694430 | MBR 07416695 | RBR FI 337/98 1-600 | ŠIF.DEL. 52120

FAKTURA - OTPREMNICA
BROJ F04-0001

Datum izdavanja 01.01.2009 V.A. 01.01.2009
datum prometa dobara: 01.01.2009
Mesto prometa 19325 TEKIJA
Veza pn 123 | 04 - GOTOVI PROIZVODI

ZA KUPCA 0095 (PIB:)
DOO ALEKSANDROVIC Samarinovac

Ul. Negotinska br. 23
19300 Negotin

Strana 1 od 1

Šifra	Artikal	jmr	Količina	Cena	Vrednost	%	OsnPDV	Cena	%	PDV	IZNOS
01190	DOMACIHLEB 0.600/R	KOM	1,000	18,52	18,52	10	16,67	16,67	8	1,33	18,00
					18,52		16,67			1,33	18,00
					rabat: 1,85						

(OSAMNAESTDINARA, 00/100)

18,00

stopa	tarifa	vrednost	rabat	akciza	osnovica PDV	PDV	iznos za kupca
8 %		18,52	1,85	0,00	16,67	1,33	18,00
%							
%							

1. Iznos 18.00 je sa rokom plaćanja 01.01.2009;

U ovom slučaju iz tačke 2. rabat se daje na proizvodnu cenu 18,52 i iznosi 10% = 1,85 dinara a ne 2,00 dinara koliko iznosi kad se da na 20,00 din.

3. Ako hoćete rabat od 2,00 dinara i da kupac u finalu opet plati 18,00 din. mora se zadržati (ne sme se menjati) osnovica poreza od 16,67 din. kako bi sa porezom od 8% dobili tih 18,00 dinara za kupca, pa u tom slučaju na tih 16,67 din. dodajemo 2,00 din. koje ćemo dati kao rabat i dobijamo PROIZVODNA KU PRODAJNU CENU od

$$\text{PPC} = 16,67 + 2,00 = 18,67 \text{ din.}$$

Procenat rabata, sad se mora izračunati, i on iznosi

$$\frac{2,00}{18,67} \times 100 = 10,7123\%$$

Sada se fakturiše:

1. kolicina x CENA PO CENOVNIKU.....	1kom	x	18,67	=	18,67 din.
2. Rabat 10% sto iznosi.....	10,72%	x	18,67	=	2,00 din.
3. Osnovica za PDV, je cena bez rabata...	18,67	-	2,00	=	16,67 din.
4. Obracunat PDV po stopi od 8% iznosi...	8%	x	16,67	=	1,3336 din.
5. Cena sa obracunatim PDV iznosi.....	1,33	+	16,67	=	18,00 din.

U ovom slučaju rabat se daje na proizvodnu cenu 18,67 i iznosi 10,72% = 2,00 dinara, baš onoliko koliko po ugovoru iznosi kad se da na 20,00 din.

Slika 5 Fakturisanje

CELA MUDROST JE U TOMU DA PEKARI PROIZVODI I NE MOGU I NE SMEJU DA FAKTURISU HLEB PO CENI OD 20,00 DINARA, JER TO NIJE PROIZVODI KA CENA VE MALOPRODAJNA CENA, PA BI U TOM SLU AJU MORALI DA IZDAJU FISKALNI ISE AK IZ FISKALNE KASE I DA VODE KEP KNJIGU ZA MALOPRODAJU KOJOM SE BAVE.

AKO FAKTURISU IZ MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA PO PROIZVODI KOJ CENI PROPISANOJ PO CENOVNIKU, TADA NE VODE KEPU KNJIGU I NE TREBA IM FISKALNA KASA.

4. Postoji i mogu nost da proizvo a prebaci svoje proizvode iz magacina gotovih proizvoda u sopstvenu prodavnicu - u maloprodaju, iz koje e te proizvode prodavati prolaznim kupcima - gra анима, koji pla aju u gotovom na fiskalnoj kasi u prodavnici, ili ih odatle može prodavati i kupcima pravnim licima i preduzetnicima, kao što su radnje sa prehrambenom robom, restorani i sli no, a koji e te proizvode pla ati preko svog bankovnog ra una, a ne u gotovom na fiskalnoj kasi.

U ovom slu aju prodajna cena hleba je maloprodajna cena sa po etka ove pri e, i iznosi 20,00 dinara. PDV je po stopi od 8% uzidan u tu cenu.

4.1. Ako se taj hleb proda gra aninu i on plati 20,00 dinara, izda mu se fiskalni ise ak i na kraju dana se državi plati porez $8\% \times 20,00 \text{ din.} = 1,60 \text{ din.}$

4.2. Ako se taj hleb proda radnji koja e da plati preko teku eg ra una u banci, izda joj se uz fiskalni ise ak i PDV ra un, koji se pravi na slede i na in, (a na osnovu istog ugovora pomenutog na pocetku):

1. količina x CENA MALOPRODAJNA SA PDV...1kom	x	20,00	=	20,00 din.
2. Rabat 10% sto iznosi.....10,00%	x	20,00	=	2,00 din.
3. Osnovica za PDV, je cena bez rabata...20,00	-	2,00	=	18,00 din.
4. Obracunat PDV po stopi od 8%	7,4074% x	18,00	=	1,3333 din.
5. Cena sa obracunatim PDV iznosi.....		18,00	=	18,00 din.

Ali za ovu prodaju iz ta ke 4.2. mora se:

a) dokumentovano, putem IZLAZNE FAKTURE proizvod izdati iz magacina gotovih proizvoda i putem PRIJEMNICE robe (KALKULACIJE na cenu 20,00 din.) uvesti u maloprodaju (u prodavnicu sopstvenih proizvoda), a samim tim i u KEPU knjigu; Ovo se može prostije uraditi putem INTERNOG RA UNA za prenos gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda u prodavnicu sopstvenih proizvoda;

b)

mora se posle prodaje proizvoda izdati FISKALNI BON i mora se izdati PDV RA UN odnosno FAKTURA kupcu, i mora se prodaja odnosno PDV RA UN upisati u KEPU knjigu prodavnice sopstvenih proizvoda;

c)

mora se PDV RA UN upisati u PDV evidenciju u Knjigu izdatih ra una;

d)

mora se knjižiti uplata kupca, kad do e po izvodu, u karticu kupca i u KEPU knjigu lna e, drugih nekih razlika i nema...

Prema tome, pekari i njihovi knjigovo e, neka odlu e: kako se prodaja njihovih proizvoda vrši: iz magacina gotovih proizvoda ili iz prodavnice sopstvenih proizvoda na malo. Bez obzira što se i u jednom i u drugom slu aju prodaje sa porezom (sa PDV) nije to nikako isti posao.

Me utim, praksa je pokazala da najve i broj pekarskih radnji proizvodi i sopstvene proizvode prodaje iz svojih maloprodajnih objekata – iz prodavnica sopstvenih proizvoda, a istovremeno se trude da imaju što više ugovora i što više prodaja pravnim licima putem otpremnica i faktura iz magacina gotovih proizvoda (za šta ne treba fiskalna kasa) a pla anje je naj eš e virmanski a može biti i ostalo (gotovina, ek, kartica banke).

U tom slu aju istovremeno se koriste svi opisani metodi prodaje pod ta kama 2, 3, 4.1 i 4.2

SUKCESIVNA ISPORUKA PROIZVODA

5. PRIMER UGOVORA O SUKCESIVNOJ SVAKODNEVNOJ ISPORUCI HLEBA I PRIMER CENOVNIKA KAO SASTAVNOG DELA UGOVORA NA OSNOVU UGOVORA I CENOVNIKA SE VRŠI SVAKODNEVNO PISANJE OTPREMNICI I PERIODI NO FAKTURISANJE ISPORU ENOG HLEBA

Šta je Sukcesivna isporuka proizvoda:

Hleb i ostali pekarski proizvodi isporu uju se trgovini na malo kao kupcu svakodnevno na osnovu ugovora o sukcesivnoj isporuci. Ugovor kao svoj sastavni deo sadrži i Cenovnik proizvoda. Proizvodi se od strane proizvo a a isporu uju trgovini na malo putem otpremnice (bez izdate fakture), a trgovina na malo može da za taj dan uradi prijemnicu i kalkulaciju cene za isporu ene proizvode jer njihove cene ima u Cenovniku koji je sastavni deo ugovora. Na kraju ugovorenog perioda koji može biti 7 dana, 10 dana, 15 dana ili sli no, proizvo a na osnovu otpremnica za taj period radi jednu fakturu i ispostavlja je trgovini na malo za naplatu isporu enih pekarskih proizvoda.

Šta je šta U pri loženom Cenovni ku :

Cena bez PDV -Proizvo a ka prodajna cena di n/jed.mere
Rabat -Rabat koji proizvo a daje trgovini na malo u di n/jed.mere
Cena bez rabata-Proizvo a ka prodajna cena umanjena za rabat - osnovica za obra un PDV di n/jed.mere
PDV 8% -Obra unati PDV po stopi od 8% na osnovicu za obra un PDV di n/jed.mere
Cena sa PDV -Cena za trgovinu na malo = Proizvo a ka prodajna cena - Rabat + PDV di n/jed.mere

HOLDING DP"POLJOTEHNA"
 DOO"ŽITOMLIN" – NEGOTIN
 Broj: 11/3 - 973
 NEGOTIN 31. 12. 2004. god.

C E N O V N I K H L E B A
 IZ PROIZVODNOG PROGRAMA PEKARE NEGOTIN I KLADOVO

RED BROJ	NAZIV PROIZVODA	JEDINI MERE	CENA BEZ PDV	RABAT	CENA BEZ RABATA	PDV 8%	CENA SA PDV
1.	HLEB OD BRASNA T-850	1,000 KG	23,90 di n.	1,20di n.	22,70 di n.	1,82di n.	24,52di n.
2.	HLEB OD BRASNA T-850	0,500	14,82	0,74	14,08	1,13	15,21
3.	HLEB OD BRASNA T-500	1,000	34,35	3,44	30,92	2,47	33,39
4.	HLEB OD BRASNA T-500	0,500	21,30	2,13	19,17	1,53	20,70
5.	ENGLESKI HLEB	0,600	27,78	2,78	25,00	2,00	27,00
6.	FRANCUSKI HLEB	0,500	32,41	3,24	29,17	2,33	31,50
7.	SRPSKA POGACA	0,800	41,67	4,17	37,50	3,00	40,50
8.	KRAJINSKI HLEB	0,800	46,30	4,63	41,67	3,33	45,00
9.	KRAJINSKI HLEB	0,500	32,41	3,24	29,17	2,33	31,50
10.	HLEB SA MEKINJAMA	0,500	32,41	3,24	29,17	2,33	31,50
11.	HLEB SA KLICAMA	0,500	32,41	3,24	29,17	2,33	31,50
12.	OKRUGLI HLEB	0,500	32,41	3,24	29,17	2,33	31,50
13.	RAZANI HLEB	0,500	32,41	3,24	29,17	2,33	31,50
14.	DOMACA POGACA	0,500	37,04	3,70	33,33	2,67	36,00
15.	BAJAT HLEB	0,500	9,26	0,93	8,33	0,67	9,00

GORNJE CENE PRIMENJUJU SE OD 01. 01. 2005. god.

DI REKTOR DOO" ŽITOMLIN" -NEGOTIN
 Ing. RADULOVIĆ DRAGISA

K U P A C:

HOLDING DP"POLJOTEHNA"
Trg Stevana Mokranjca 2-4, NEGOTIN
tel. Pekara 541-419, 544-272, tel.centrala 544-282,

U G O V O R br. _____2005

ZAKLJU EN IZMEDJU :

1. Holding DP"POLJOTEHNA" trg S.Mokranjca 2-4 NEGOTIN,
tekuci racun: 205-60286-38, 180-0080620101110-52, PIB 100773517
koga zastupa direktor Josip Bajer (u daljem tekstu: prodavac) i

2. _____
(naziv firme i adresa)

broj tekućeg racuna _____

koga zastupa

_____ (u daljem tekstu: kupac).

PREDMET UGOVORA

1 an 1.

Ovim ugovorom regulise se isporuka pekarskih proizvoda u periodu od 01.01.2005.god. do 31.12.2005.god. koji ce se isporucivati iz DOO "ŽITOMLIN", ul. pikijeva bb, Negotin.

1 an 2.

Kupac se obavezuje da svakog dana izda vozacu potpisano trebovanje za naredni dan sa asortimanom i kolicinama pekarskih proizvoda.

1 an 3.

Prodavac ce pekarske proizvode isporučiti svojim vozilom i u svojoj ambalazi ispred objekta kupca, a kupac je obavezan da obezbedi radnu snagu za pomoc pri istovaru.

1 an 4.

Prodavac se obavezuje da isporuci kupcu pekarske proizvode koji po kvalitetu odgovaraju Pravilniku o kvalitetu zitomlinskih i pekarskih proizvoda (SL 52/95).

1 an 5.

Robu sa skrivenom manom kupac je duzan da odmah izdvoji i o tome obavesti prodavca.

1 an 6.

Fakturisanje ce se vrsiti dekadno za sukcesivne isporuke s tim sto je zadnji dan isporuke dan nastanka duznicko-poverilackog odnosa (DPO) za celu Desetodnevnu isporuku.

1 an 7.

Prodavac ce kupcu fakturirati cenu sa PDV koja vazi na dan isporuke a odobrava troskove prodaje na proizvodjacku cenu bez PDV prema cenovniku koji je sastavni deo ovog ugovora.

1 an 8.

U slucaju promene cena pekarskih proizvoda ovaj ugovor ostaje na snazi i novi cenovnik je sastavni deo istog sto obe strane potvrđuju

potpisivanjem novog cenovnika.

Član 9.

Kupac je dužan da račun plati u roku od 10 dana od nastanka DPO.

Član 10.

U slučaju kada kupac zakasni sa plaćanjem svojih obaveza, dužan je da plati zakonsku zateznu kamatu.

Član 11.

Sporovi koji nastaju iz ovog Ugovora stranke rešavaju sporazumno, a ako se ne postigne sporazum ugovaraju nadležnost Okružnog Trgovinskog suda u Zajecaru.

Član 12.

Ovaj ugovor je sačinjen u dva istovetna primerka od kojih po jedan za svaku ugovornu stranu.

ZA KUPCA:

DATUM:

ZA PRODAVCA:

PROIZVODNJA PEKARSKIH PROIZVODA

1. VO ENJE KNJIGOVODSTVA PROIZVODNJE I PRODAJE HLEBA PREKO PROGRAMSKOG PAKETA ZA KNJIGOVODSTVO CSYSTEMS™

1.1 NA IN RADA SA PROGRAMOM ZA VO ENJE PROIZVODNJE

Kolone tabele:

Akcija – je događaj koji se dešava u procesu poslovanja

Objekat – je magacin, skladište, prodavnica i slično, u kome se uvaju zalihe robe

Dokument – je ulazna ili izlazna faktura za prijem/izdavanje robe u/iz objekta

Izrada – je oznaka koja govori o tome ko radi Dokument : mi ili poslovni partner

Veza sa – je oznaka dokumenta na osnovu koga se radi naš Dokument

Knjiženje – je spisak poslovnih knjiga u koje se knjiži uračun naš Dokument

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	NABAVKA MATERIJALA	Mag. materijala		Naši papiri:	
	<u>Kupovina</u> materijala i sirovina	OTPREMNICA i	Dobija	UGOVOR	
1	za proizvodnju od dobavljača	FAKTURA	se	Izjava	
	repromaterijala i sirovina	dobavljača		Narudžbenica	
		Fakturna cena FC			

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	ULAZ MATERIJALA	Mag. materijala			Materijal, Zalihe
	<u>Zaduženje</u> magacina materijala	PRIJEMNICA	RU NO	OTPREMNICA i	Glavna Knjiga i
2	Izrada kalkulacije cene materijala	MATERIJALA	upisati	FAKTURA	DOBAVLJA
	prijemnice, za prijem materijala	u magacin materijala		dobavljača	KEPU
	u magacin repromaterijala	Nabavna cena NC		Fakturna cena	Knjiga Poreza

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	IZLAZ MATERIJALA u proizvodnju	Mag. materijala			Materijal, Zalihe
	<u>Razduženje</u> magacina materijala	IZDATNICA	RU NO	Trebovanje	Glavna Knjiga
3	Izrada izdatnice materijala	MATERIJALA	upisati	proizvodnje	
	za izdati materijal iz magacina	Prose na	ili	ili	Materijal dat u
	materijala u proizvodni pogon	Nabavna cena PNC	AUTO	PR.NALOG	proizv. pogon

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	PROIZVODNJA				
	Proizvodna jedinica radi...	nema dokumenata			
4	Proizvodi se proizvodi...	koji se rade iz			
	Nije pokriveno softverom	programa			

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	ULAZ GOTOVOG PROIZVODA	Mag. got.proizvoda			Proizvod, Zalihe
	<u>Zaduženje</u> magacina gotovih	PRIJEMNICA	RU NO	Izdatnica	Glavna Knjiga
5	proizvoda, izrada prijemnice	PROIZVODA	upisati	ili drugo iz	
	za prijem gotovih proizvoda u	u magacin proizvoda		proizvodnje	
	magacin gotovih proizvoda	Planska cena PLC			

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	IZLAZ GOTOVOG PROIZVODA	Mag. got.proizvoda		Papiri kupca:	Proizvod, Zalihe
	<u>Razduženje</u> magacina gotovih	FAKTURA	RU NO	UGOVOR	Glavna Knjiga
6	proizvoda, prodaja eksternom	PROIZVODA kupcu	upisati	Izjava	KUPAC
	kupcu iz magacina gotovih	Proizv.prodajna cena		Narudžbenica	KEPU
	proizvoda	PPC + akcize + porezi			Knjiga poreza

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	IZLAZ GOTOVOG PROIZVODA	Mag. got.proizvoda			Proizvod, Zalihe
	<u>Razduženje</u> magacina gotovih	INTERNI RA UN	RU NO	Trebovanje	Glavna Knjiga
6a	proizvoda, prenos proizvoda iz	PROIZVODA	upisati	prodavnice	PRODAVNICA
	magacina got.proizvoda u svoju	Proizv.prodajna cena			KEPU
	sopstvenu prodavnicu proizvoda	PPC + akcize + porezi			Knjiga poreza

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	IZLAZ GOTOVOG PROIZVODA	Mag. got.proizvoda			Proizvod, Zalihe
	<u>Razduženje</u> magacina gotovih	FAZNA FAKTURA	RU NO	Trebovanje	Glavna Knjiga
6b	proizvoda, prenos proizvoda iz	PROIZVODA	upisati	iz magacina	MAGACIN MAT.
	mag.got.proizvoda u magacin	Proizv.prodajna cena		repro mater.	KEPU
	repromaterijala za proizvodnju	PPC bez akc. i poreza			Knjiga poreza

1.2 VARIJANTE PRODAJE REPROMATERIJALA ZA PROIZVODNJU IZ MAGACINA REPROMATERIJALA I VELIKOPRODAJA TRGOVA KE ROBE KOJA SE NA ZALIHAMA VODI PO PROSE NOJ NABAVNOJ CENI

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	IZLAZ MATERIJALA prodaja kupcu	Mag. materijala		Papiri kupca:	Materijal, Zalihe
	<u>Razduženje</u> magacina materijala	FAKTURA	RU NO	UGOVOR	Glavna Knjiga
3a	Prodaja repro materijala kupcu	MATERIJALA	upisati	Izjava	KUPAC
	putem fakture materijala	Tržišna Prodajna		Narudžbenica	KEPU
		Cena TPC			Knjiga poreza

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	STORNO ULAZA MATERIJALA	Mag. materijala			Materijal, Zalihe
	<u>Razduženje</u> magacina materijala	INTERNI RA UN	RU NO	Trebovanje	Glavna Knjiga
3b	Storno ulaza repromaterijala i prenos repromaterijala u svoju maloprodaju radi dalje prodaje	MATERIJALA MaloProdajna Cena MPC	upisati	prodavnice	PRODAVNICA KEPU Knjiga poreza

OBJAŠNJENJE:

Trgovka koja roba se, po postojećim propisima, može nabavljati od dobavljača, i putem kalkulacije cene na NABAVNU CENU (cena sa ukalkulisanim troškovima nabavke, a bez ukalkulisane razlike u ceni i poreza)

može se voditi na zalihama velikoprodaje po PROSENOJ NABAVNOJ CENI. Za takvu robu se u momentu prodaje dodaje na Prose nu nabavnu cenu razlika u ceni, a zatim porez, pa se tako dobijena cena fakturiše kupcu. Ovaj sistem prodaje, oslobađa trgovca obaveze za nivelaciju cena zaliha, odnosno obaveze vođenja i evidentiranja razlike u ceni i poreza na promet ukalkulisanih u vrednost robe na zalihama. Ovde je obaveza trgovca da robu prodaje prema fiksiranom i overenom CENOVNIKU koji sadrži cene sa razlikom u ceni, kako ne bi došlo do povlašćivanja kupaca.

1.3 AUTOMATSKO FORMIRANJE IZDATNICE REPRO-MATERIJALA U PROIZVODNJU PUTEM IZRADE PROIZVODNOG NALOGA I UPOTREBOM RECEPURE PROIZVODA IZ TOG NALOGA

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	IZLAZ MATERIJALA u proizvodnji	Mag. materijala			Materijal, Zalihe
	<u>Razduženje</u> magacina materijala	IZDATNICA	RU NO	Trebovanje	Glavna Knjiga
3	Izrada izdatnice materijala za izdati materijal iz magacina materijala u proizvodni pogon	MATERIJALA Prose na Nabavna cena PNC	upisati ili AUTO	proizvodnje ili PR.NALOG	Materijal dat u proizv. pogon

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	Formiranje spiska proizvoda	Proizvodni pogon		Mese ni ili	
	koje treba proizvesti	PROIZVODNI	RU NO	Dnevni Plan	
3.1	ili plana proizvodnje za datum,	NALOG	upisati	proizvodnje	
	preko PROIZVODNOG NALOGA				
		Planska Cena			

	Akcija	Objekat - Dokument	Izrada	Veza sa	Knjiženje
	Formiranje spiska materijala	Mag. materijala			
	koji ulazi u sastav proizvoda	RECEPTURA	RU NO	Tehnološki	
3.2	ili RECEPTURE PROIZVODA,	PROIZVODA	upisati	normativi	
	za jedinicu mere proizvoda	Prose na			
		Nabavna Cena			

OBJAŠNJENJE:

Izdatnica materijala u proizvodnju formira se ru nim upisom materijala na obrazac izdatnice ili automatskim upisom materijala na obrazac izdatnice. Ovaj automatski upis mogu je samo preko PROIZVODNOG NALOGA i RECEPTURE PROIZVODA. Prethodno, mora postojati ura ena receptura za svaki pojedini proizvod koji se upiše na proizvodni nalog, a tada se iz naloga automatski vrši generisanje liste (izdatnice) materijala potrebnog za proizvode specificirane u nalogu.

PLAN PEKARSKE PROIZVODNJE

2. PRIMER FORMIRANJA PLANA PROIZVODNJE PEKARSKIH PROIZVODA
 PEKARSKI PROIZVODI: NARUDŽBINE OD KUPACA - TREBOVANJA PO
 OBJEKTIMA I DNEVNI PLAN PROIZVODNJE NA OSNOVU OVIH DOKUMENATA

CN - ŠIFARNIK - CENOVNIK PEKARSKIH PROIZVODA za datum 01-01-2003

	NAZIV	J.MERE	CENA bez poreza	POREZ	CENA sa porezom
01	HLEB	KOM	20.00	0.00	20.00
02	KIFLA	KOM	10.00	0.00	10.00
03	BUREK	KOM	20.00	0.00	20.00

TR - TREBOVANJE za datum 01-01-2003 za OBJEKAT 01

	NAZIV	J.MERE	KOLICINA	CENA	VREDNOST
01	HLEB	KOM	30	20.00	600.00
02	KIFLA	KOM	300	10.00	3000.00
03	BUREK	KOM	100	20.00	2000.00
	Svega za OBJEKAT 01				5600.00

TR - TREBOVANJE za datum 01-01-2003 za OBJEKAT 02

	NAZIV	J.MERE	KOLICINA	CENA	VREDNOST
01	HLEB	KOM	0		
02	KIFLA	KOM	100	10.00	1000.00
03	BUREK	KOM	200	20.00	4000.00
	Svega za OBJEKAT 02				5000.00

TR - TREBOVANJE za datum 01-01-2003 za OBJEKAT 03

	NAZIV	J.MERE	KOLICINA	CENA	VREDNOST
01	HLEB	KOM	100	20.00	2000.00
02	KIFLA	KOM	200	10.00	2000.00
03	BUREK	KOM	0		
	Svega za OBJEKAT 03				4000.00

ZS - ZBIRNA SPECIFIKACIJA NARUDZBINA - TREBOVANJA za datum 01-01-2003

	Svega za OBJEKAT 01				5600.00
	Svega za OBJEKAT 02				5000.00
	Svega za OBJEKAT 03				4000.00
	UKUPNO:				14600.00

PP - PLAN PROIZVODNJE za datum 01-01-2003 za datum 01-01-2003

	NAZIV PROIZVODA	OBJEKA T 01	OBJEKA T 02	OBJEKA T 03	Sveg a	Cena	Vrednost
01	HLEB	30		100	130	20.00	2600.00
02	KIFLA	300	100	200	600	10.00	6000.00
03	BUREK	100	200		300	20.00	6000.00
							14600.00

PROIZVODNJA I MALOPRODAJA PROIZVODA

3. PRIMER TEHNIKE RADA PROIZVODNJA - MALOPRODAJA SOPSTVENIH PROIZVODA

KAKO RADITI SA ULAZOM, IZLAZOM I OTPISOM SOPSTVENIH PROIZVODA I TU E ROBE U PRODAVNICI SOPSTVENIH PROIZVODA – U MALOPRODAJI – PEKARE

1. **PRIJEM PROIZVODA:** Sopstveni proizvodi (bez oznake tarife) se šalju iz magacina sopstvenih proizvoda 20 u prodavnicu sopstvenih proizvoda 14 preko internog računa za sopstvenih proizvoda
2. **PRIJEM TU E DODATNE ROBE:** Tu a roba (oznaka tarife R) šalje se iz magacina veleprodaje 30 preko internog računa za prenos robe u prodavnicu sopstvenih proizvoda 14
3. **IZLAZ IZ PRODAVNICE (IZLAZ SA PAZAROM – SPECIFIKACIJA PAZARA)** Prodaja iz prodavnice 14 vrši se isključivo preko fiskalne kase, a na kraju dana se spisak prodatih artikala po artiklima, količinama, ceni i vrednosti upisuje u maloprodajni račun za prodavnicu 14
4. **OTPIS IZ PRODAVNICE (IZLAZ BEZ PAZARA – SPECIFIKACIJA OTPISA)** Otpis (neprodani hleb i pecivo) iz prodavnice 14, upisuje se na kraju dana u poseban maloprodajni račun za prodavnicu 14 sa oznakom veze za dokument OTPIS, na kupca 1001 OTPIS a upisuje se kao i gornji račun po artiklu, količinama, ceni i vrednosti, ali se uz svaki artikal u momentu fakturisanja kao oznaka tarife upisuje slovo O (Otpis). Uz ovaj otpis hleba, peciva i sl. (sopstvenih proizvoda) može se u ovaj račun otpisa upisivati i tu a roba koja je u otpisu (jogurt, mleko i slično, sa isteklim rokovima) ali se onda kao oznaka za tarifu ove robe umesto R upisuje Q i to samo u fakturi (nikako u spisku artikala, tamo ostaje R, kao i kod proizvoda gde u spisku artikala tarifa ostaje bez oznake)
5. I maloprodajni račun pazara (SPECIFIKACIJA PAZARA) i maloprodajni račun (SPECIFIKACIJA OTPISA) automatski se knjiže i kontiraju u robno knjigovodstvo, u finansijsko knjigovodstvo i u KEPU knjigu prodavnice 14

6. U finansijskom knjigovodstvu na mesec dana ili kad god korisnik ho e, treba konto kupca 2020-1001 na koji je knjižen OTPIS prebaciti u odgovaraju i konto rashoda 57... iz operacije PROMENA BROJA KONTA

Poslovi opisani pod ta kom 3 mogu se izvesti i uz pomo Excel-ovog elektronskog obrasca INTERNA-PRIJEMNICA-POVRATNICA PROIZVODA (KALKULATOR).XLS koji automatski sra unava rezultate na osnovu upisa koli ine, a koji je priložen uz ovaj tekst:

VKM COMPANY NEGOTIN					DATUM				BROJ			
INTERNA PRIJEMNICA-POVRATNICA PROIZVODA					količina	vrednost	količina	vrednost	količina	vrednost	količina	vrednost
RBR	PROIZVOD	JMR	PDV	CENA	Primijeno	Primijeno	Prodato	Prodato	Zalihe	Zalihe	Rashod	Rashod
1	KRO	kom	8,00	12,00	20,00	240,00	7,00	84,00	13,00	156,00	0,00	0,00
2		kom			35,00	0,00	5,00	0,00	25,00	0,00	5,00	0,00
3		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
4		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
5		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
6		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
7		kom		50,00	5,00	250,00	3,00	150,00	2,00	100,00		0,00
8		kom		10,00	23,00	230,00	4,00	40,00	14,00	140,00	5,00	50,00
9		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
10		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
11		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
12		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
13		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
14		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
15		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
16		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
17		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
18		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
19		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
20		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
21		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
22		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
23		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
24		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
25		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
26		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
27		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
28		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
29		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
30		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
31	svoga					720,00		274,00		396,00		50,00
33	ROBA	JMR	PDV	CENA	Primijeno	Primijeno	Prodato	Prodato	Zalihe	Zalihe	Rashod	Rashod
1		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
2		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
3		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
4		kom				0,00		0,00	0,00	0,00		0,00
svoga						0,00		0,00		0,00		0,00

Priložen je i isti obrazac koji se može štampati kao formular za ru ni upis:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
2	VKM COMPANY NEGOTIN					DATUM		BROJ					
3	INTERNA PRIJEMNICA-POVRATNICA PROIZVODA												
4						količina	vrednost	količina	vrednost	količina	vrednost	količina	vrednost
5	RBR	PROIZVOD	JMR	PDV	CENA	Primljeno	Primljeno	Prodato	Prodato	Zalihe	Zalihe	Rashod	Rashod
6	1		kom										
7	2		kom										
8	3		kom										
9	4		kom										
10	5		kom										
11	6		kom										
12	7		kom										
13	8		kom										
14	9		kom										
15	10		kom										
16	11		kom										
17	12		kom										
18	13		kom										
19	14		kom										
20	15		kom										
21	16		kom										
22	17		kom										
23	18		kom										
24	19		kom										
25	20		kom										
26	21		kom										
27	22		kom										
28	23		kom										
29	24		kom										
30	25		kom										
31	svoga												
32													
33	RBR	ROBA	JMR	PDV	CENA	Primljeno	Primljeno	Prodato	Prodato	Zalihe	Zalihe	Rashod	Rashod
34	1		kom										
35	2		kom										
36	3		kom										
37	4		kom										
38	svoga												
39													

RASHOD STAROG HLEBA I PECIVA

3.a DVE METODE ZA RASHOD STAROG (BAJATOG) HLEBA I PECIVA

Rashod starog hleba i peciva u koli inama koje su ostale na kraju dana neprodane u prodavnici – u maloprodaji može se obraditi **na dva na ina**.

Ako je prva prodavnica objekat sa šifrom 11, druga prodavnica objekat sa šifrom 12, treća prodavnica objekat sa šifrom 13 i tako dalje, a magacin gotovih proizvoda objekat sa šifrom 03, tada je na početku dana iz magacina gotovih proizvoda 03 u svaku prodavnicu poslat hleb i pecivo putem internih račununa koji su račununi za svaku prodavnicu posebno: interni računun za slanje iz 03 u 11, interni računun za slanje iz 03 u 12 i interni računun za slanje iz 03 u 13.

Ako je na kraju dana u svakoj prodavnici ostala određena količina neprodanih proizvoda, isti proizvodi se ne mogu prodavati sutradan kao stari i bajati, već se moraju na kraju dana rashodovati:

1. Način za rashod starog hleba iz magacina gotovih proizvoda

Radi se interni računun iz objekta 11 u magacin gotovih proizvoda za rashod sa šifrom 04, zatim interni računun iz objekta 12 u 04 i interni računun iz objekta 13 u 04.

Kada se putem internih račununa sve zalihe iz maloprodaje prebace u objekat 04, tada se iz objekta 04 radi faktura proizvoda po najnižoj mogućoj ceni odnosno po ceni koštanja proizvoda (posebna cena za stari hleb i pecivo koja se utvrđuje cenovnikom) i to na stvarnog kupca koji kupuje tu robu ili na fiktivnog kupca sa nazivom RASHOD. Po ovoj fakturi PDV se obračunava i plaća na najnižu cenu po kojoj je proizvod prodat.

Umesto Internog račununa iz objekta 11, 12 i 13 u objekat 04, može se raditi storno Interni računun iz objekta 04 u objekat 11, 12 i 13.

2. Način za rashod starog hleba direktnom prodajom iz prodavnice

Radi se Faktura sa fiskalnim isekom ili samo fiskalni isek iz fiskalne kase iz objekta 11, 12 i 13 za nekog kupca koga znamo i vodimo ga kao kupca ili za kupca koga neznamo i vodimo ga kao svi prolazni kupci – dnevni Pazar. Na ovaj način prodaju se sve zalihe starog hleba i peciva po najnižim mogućim cenama. Te prodajne cene moraju postojati u fiskalnoj kasi kao posebne cene za stari hleb i pecivo. Pre ove prodaje, ili u toku prodaje, ili posle ove prodaje, mora se uraditi nivelacija prodate količine cena hleba i peciva sa cenom hleba i peciva na cene starog hleba i peciva. Zapisnik o nivelaciji se knjiži u robno i finansijsko knjigovodstvo prodavnice, a zatim se u robno i finansijsko knjigovodstvo prodavnice knjiži faktura za prodaju starog hleba i peciva.

U oba na ina se mora obra unati i platiti PDV na rashod. Ovaj PDV se pla a na posebne cene starog hleba i peciva pa e biti mnogo manji od PDV koji bi se platio na stvarne prodajne cene svežeg hleba i peciva.

Mi a Bankovi – Slobodan Stanojevi 17.07.2012

KEP KNJIGA U MALOPRODAJI HLEBA I PECIVA

4. KEP KNJIGA

Kako se vodi KEP knjiga (nekadašnja trgovačka knjiga) za prodavnicu sopstvenih proizvoda, pekarskih proizvoda i peciva i dodatne tuđe trgovačke robe - jogurt, mleko i ostalo

A. STANDARDNI NAČIN VOĐENJA KEP KNJIGE

KEP knjiga prodavnice sopstvenih proizvoda za svaki datum mora da bude upisana kao u primeru:

- **Zaduženje** sopstvenim proizvodima po Internom računu za prenos proizvoda iz magacina gotovih proizvoda u prodavnicu sopstvenih proizvoda, piše se:

IR br. 456 = 1.000,00 din

- **Zaduženje** tuđom trgovačkom robom nabavljenom od dobavljača DOO Montenegro promet Negotin, po Fakturi dobavljača i Kalkulaciji cene robe, piše se:

KC br. 234 DOO Montenegro promet Negotin = 500,00 din

- Razduženje (prodaja) po Dnevnom izveštaju iz fiskalne kase, piše se:

DI br. 1234 = 1.200,00 din

U ovom primeru proizvodi su prodati za 900 din a roba za 300 din. ali se to ne evidentira posebno u trgovačkoj knjizi, a može i da se evidentira posebno, sa dve stavke:

DI PROIZVODI br. 1234 = 900,00 din

DI ROBA br. 1234 = 300,00 din

Važno:

Na dokumentima IR i KC mora biti upisan redni broj iz trgovačke knjige u gornjem desnom uglu dokumenta. Na dokumentima DI to ne mora jer se oni vode u posebnoj Knjizi Dневnih izveštaja koja se vodi u prodajnom objektu.

RASHOD:

Može da se desi da se tuđa roba (jogurt, kiselo mleko i sl.) ili sopstveni proizvodi (burek, sendvič, pica i sl) pokvari ili postane bajata i neupotrebljiva za jelo, a jogurtu i mleku da istekne rok. Tada se radi Zapisnik o otpisu ili rashodu te robe i proizvoda i to za robu poseban, a za proizvode poseban, i na osnovu iznosa iz zapisnika vrši se:

- Storno **Zaduženje** tuđom trgovačkom robom na primer za 200 din i piše se:

RASHOD ROBE br. 322 = - 200,00 din

- Storno **Zaduženje** proizvodima na primer za 300 din i piše se:

RASHOD PROIZVODA br. 323 = - 300,00 din

RAZLOG:

Storno zaduženje se radi zbog toga jer nije obavljen promet i ne postoji uzet pazar za rashodovane proizvode i robu. Ne postoje fiskalni ise ci iz fiskalne kase za iznos od 200 + 300 dinara, pa se dnevni izveštaj fiskalne kase ne bi slagao sa trgova kom knjigom da je ovaj rashod od 500 din. u KEPU knjigu upisan kao razduženje odnosno prodaja.

PROBLEM:

U tom slu aju **KEPU knjiga je dobra**, ali komplikuje se pri a sa obra unom PDV i sa vo enjem robnog knjigovodstva. Jer, na rashod, koji ova vrsta proizvodnje i prodaje ima svakodnevno, obra unava se i pla a se PDV a kao osnovica za obra un koristi se prodajna cena.

KAKO SE OVAJ PROBLEM MOŽE KNJIGOVODSTVENO OBRADITI:

Varijanta 1.

U programu CSYSTEMS artikle za rashod bi trebalo iz prodavnice proizvoda internim ra unom (prenosom) preneti u posebnu prodavnicu proizvoda u kojoj se kumulira samo rashod. Knjiženjem tog internog ra una u glavnu knjigu i robno knjigovodstvo formira se korektno zaduženje te prodavnice rashoda. Zatim iz te prodavnice rashoda maloprodajnim ra unom - fakturom prodaju svi proizvodi kupcu koji nosi naziv RASHOD. Na taj na in e se fakturom obra unati PDV na sve te proizvode kao i iznos ukupnog rashoda. U evidenciju PDV-a u knjigu izdatih ra una upisuje se samo PDV iz te fakture, a ne upisuje se iznos te fakture, odnosno osnovica za PDV. Automatskim knjiženjem fakture u glavnu knjigu i robno knjigovodstvo knjiži se razduženje zaliha prodavnice rashoda za iznos fakture a knjiži se i obra unati PDV iz fakture kao obaveza za pla anje. na ovaj na in rashod je korektno knjigovodstveno evidentiran i obra en kako finansijski tako i robno.

U ovom slu aju na rashod u iznosu od 500 din. pla a se 8 % ili 18 % PDV.

Varijanta 2.

U programu CSYSTEMS artikli za rashod mogu se vratiti internim ra unom iz prodavnice sopstvenih proizvoda u magacin gotovih proizvoda ime e se za koli ine tih artikala i njihovu vrednost stornirati ulaz u prodavnicu a napraviti ulaz u magacin gotovih proizvoda po planskoj ceni. Sada se može u magacinu gotovih proizvoda uraditi rashod tih vra enih proizvoda Izradom Fature kupcu zvanom RASHOD na koli ine i vrednost rashodovanih artikala. PDV e biti obra unat na fakturnu cenu za kupca a to nije planska cena proizvoda, ve je to proizvo a ka prodajna cena proizvoda utvr ena cenovnikom firme (cena bez PDV).

I u ovom slu aju to je skoro ista osnovica kao i u varijanti 1. odnosno na rashod u iznosu od 500 din. pla a se 8 % ili 18 % PDV.

Varijanta 3.

Najbolje je da uopšte nema rashoda kod sopstvenih proizvoda. Princip je sve ono što je danas primljeno to je danas i prodato. Dakle, na kraju dana se utvrdi šta je sve prodato od sopstvenih proizvoda iz prodavnice i to artikal po artikal. Posle toga se uradi Interni račun - prijemnica sopstvenih proizvoda u prodavnicu artikal po artikal identično prodaji. U ovom slučaju nema rashoda sopstvenih proizvoda. Rashoda ima, ali se on ne evodentira i ne prikazuje kao rashod proizvoda. Rashod se ovakvim radom prebacuje na repromaterijal.

Kako:

Ako je u magacin gotovih proizvoda stvarno primljeno proizvoda za 1000 din. i ako su svi ti proizvodi stvarno iz magacina prebačeni u prodavnicu sopstvenih proizvoda kao 1000 din. a na kraju dana je prodavnica prijavila pazar od 600 din. tada se radi sledeće:

- radi se Interni račun za prijem proizvoda iz magacina gotovih proizvoda u prodavnicu na 600 din. imamo evodentiramo da je prodavnica primila proizvode za 600 din. odnosno iste one proizvode i iste količine koje je i prodala.

- radi se Prijemnica gotovih proizvoda iz proizvodnje u magacin gotovih proizvoda na iste proizvode i iste količine za koje je uračunani i interni račun, odnosno koji su prodati.

- na ovaj način magacin gotovih proizvoda nema zalihe i prodavnica gotovih proizvoda nema zalihe. Zalihe su im svakog dana jednake nuli.

- radi se izdatnica materijala iz magacina materijala za proizvode koji su prodati za pazar od 600 din. Ova izdatnica daje vrednost izlaza materijala na primer 200 din. a stvarna vrednost izlaza materijala je 380 din. jer je materijal stvarno utrošen za proizvode od 1000 din. Dakle u magacinu materijala ostaje i vodi se se materijal u vrednosti $380 - 200 = 180$ din. koga u stvari u magacinu nema. Ima malo manjak materijala u magacinu materijala. Na pitanje inspekcije gde je taj materijal, proglašimo ga RASHODOM (pokvario se, postao bajat, istekao mu rok) i uradi malo zapisnik o rashodu. Obratimo se i platiti PDV na rashod ali ovoga puta na osnovicu prodajnu cenu materijala koja je 180 din. ili može da bude i manja ako novim cenovnikom snizimo prodajne cene materijala.

U ovom slučaju to je skoro duplo manja osnovica za PDV od one u varijanti 1. i varijanti 2. odnosno na rashod u iznosu od 180 din. plaća se 8 % ili 18 % PDV.

B. MODIFIKOVANI NAČINI VOŠENJA KEP KNJIGE

Iz prethodnog razmatranja usvaja se vošenje knjigovodstva po sistemu varijanta 3.

Vošenje KEP knjige mora se prilagoditi tom sistemu.

KEP knjiga prodavnice sopstvenih proizvoda za svaki datum mora da bude upisana kao u primeru:

- **Zaduženje** sopstvenim proizvodima po Internom računu za prenos proizvoda iz magacina gotovih proizvoda u prodavnicu sopstvenih proizvoda, računom ne na osnovu stvarno primljenih proizvoda već na osnovu prodatih proizvoda, piše se:

IR br. 456 = 900,00 din

- **Zaduženje** tu oml trgovskom robom nabavljenom od dobavljača DOO Montenegro promet Negotin, po Fakturi dobavljača i Kalkulaciji cene robe, piše se:

KC br.234 DOO Montenegro promet Negotin = 500,00 din

- Razduženje (prodaja) po Dnevnom izveštaju iz fiskalne kase za **1200 din.** piše se:

U ovom primeru proizvodi su prodati za 900 din a roba za 300 din. ali se to sada evidentira posebnim stavkama u trgova koj knjizi, odnosno sa dve stavke:

DI PROIZVODI br. 1234 = 900,00 din

DI ROBA br. 1234 = 300,00 din

Dakle, ono što je tog dana prodato od proizvoda, to je tog dana i primljeno u prodavnicu. Na kraju dana zalihe proizvoda u prodavnici su nula.

To ne važi za tu u robu.

PROBLEM:

Za sopstvene proizvode koji se prodaju u prodavnici (peciva, burek, hleb, sendvi i i ostalo)

Pošto tek na kraju dana može da se zna kolika je prodaja odnosno Razduženje, to zna i da se za taj dan Interni račun može da uradi tek na kraju dana na osnovu izveštaja o prodaji, pa se tako i initi.

U ovom slučaju postavlja se pitanje kako rešiti problem:

Po zakonu, artikli (roba i proizvodi) ne smeju da se prodaju ako za njih ne postoji ura ena Kalkulacija cene - prijemnica ili Interni račun (koji je tako e kalkulacija-prijemnica), i ako taj overeni i potpisani dokument nije uveden u trgova ku knjigu i nije priložen uz trgova ku knjigu. U našem slučaju na po etku dana - na po etku prodaje ne postoji Interni račun za prijem proizvoda u prodavnicu jer ga radimo na kraju dana. Zna i ne sme da se vrši prodaja proizvoda. Ako nai e inspekcija i nema Internog računa (Zaduženja) upisanog u Trgova ku knjigu, sledi kazna.

Rešenje:

Uradi se jedan Interni račun - prijemnica proizvoda za prodavnicu na neke prose ne dnevne koli ine proizvoda. Na njega se ne stavi datum i broj. Overi se i potpiše se. Taj Interni račun stalno stoji u trgova koj knjizi. Kad nai e inspekcija trgovac mora da upiše datum i broj računa (broj za jedan ve i od Internog računa iz prethodnog dana), tako da inspektor to ne vidi, i u tom slučaju je zakon ispoštovan. Nije prodavano bez dokumenta o ulazu - zaduženju koji se nalazi u trgova koj knjizi, ali trgovac nije stigao da ga upiše u knjigu pa e to u initi pred inspektorom ako treba.

Još bolje:

Svako jutro se iz knjigovodstva trgovcu šalje jedan isti Interni račun ura en na prose ne dnevne koli ine proizvoda, ali sada sa upisanim brojem i datumom, overeni i potpisan, da ga stavi u trgova ku knjigu, gde ga može i upisati ali obinom olovkom. Na kraju dana se taj Interni račun zamenjuje sa Internim računom ura enim na osnovi prodate koli ine proizvoda i cifra upisana olovkom briše se pa se upisuje nova cifra mastilom.

Za nabavljenu tu u trgova ku robu od dobavlja a, koja se prodaje u prodavnici (jogurt, kiselo mleko, voda, bezalkoholna pi a i ostalo)

Pre nego što se po ne prodaja te robe mora da postoji ura ena i u trgova ku knjigu upisana i priložena kalkulacija cene te robe. Kalkulacija cene se radi na osnovu Fature ili na osnovu Otpremnice dobavlja a od koga je roba nabavljena. Ovo se mora ispoštovati.

DOKUMENTACIJA PRODAVNICE HLEBA I PECIVA**C. DOKUMENTACIJA PRODAVNICE****Šta se od dokumentacije mora nalaziti u prodavnici:**

U prodavnici, uz KEPU (trgova ku knjigu), u jednom registratoru moraju da se nalaze dokumenta o ulazu i izlazu artikala (robe i proizvoda):

- Kalkulacija cene - prijemnica tu e trgova ke robe nabavljene od dobavlja a
- Interni ra un - prijemnica sopstvenih proizvoda dobijenih iz magacina gotovih proizvoda
- Zapisnik o nivelaciji cene, Popisna lista, Zapisnik o kalu i otpisu, i drugi ako ih ima
- Knjiga dnevnih izveštaja fiskalne kase i Dnevni izveštaji fiskalne kase u njoj.
- Dupla traka fiskalne kase za protekli period (ili je to u magacinu).
- Odluka o koli ini novca (Blagajni ki maksimum) koji se nalazi u kasi a nije uzet od kupca kao naplata ra una, ve je stavljen u kasu na po etku dana i služi za vra anje kusura i ostalo.

D. ROBNO PRA ENJE MALOPRODAJE SOPSTVENIH PROIZVODA

Koji dokument mora da se formira radi robnog pra enja maloprodaje sopstvenih proizvoda i radi knjiženja u robno knjigovodstvo:

Formira se Interna Prijemnica-Povratnica proizvoda koja izgleda kao u primeru

INTERNA PRIJEMNICA-POVRATNICA PROIZVODA BR.1234 /01.01.2009**IZ MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA 03 - ZA PRODAVNICU BR.12**

	PROIZVODI		pdv	cen a	Primljeno		Prodat o		zalihe		rashod	
1	KAJZERICA	kom	8%	15	10	150	9	135	1	15	0	0
2	KIFLA	kom	8%	20	10	200	8	160	0	0	2	40
3	SENDVI ŠUNKA	kom	18%	100	2	200	2	200	0	0	0	0
	SVEGA proizvodi					550		495		15		40
	ROBA		pdv	cena	Primljeno		Prodato		zalihe		rashod	
1	JOGURT	kom	8%	20	10	200	5	100	5	100	0	0
2	KISELO MLEKO	kom	8%	30	10	300	5	150	5	150	0	0
	SVEGA roba					500		250		250		0

Ovde se javlja jedan problem:

- SENDVI ŠUNKA ija je cena 100 din. se ne dobija kao gotov proizvod ve se pravi na licu mesta u prodavnici i za to se koristi KAJZERICA i ISPUNA SENDVI A (šunka, kajmak, sir, namaz, salama...) koja mora da se nalazi u prodavnici.

varijanta A.

- U ovom slu aju ne može da postoji proizvod SENDVI ŠUNKA sa cenom 100 din., ve bi morao da se uvede proizvod ISPUNA SENDVI A 60 g, sa jedinicom mere KOM, sa cenom 85 din. tako da sa proizvodom KAJZERICA sa cenom 15 din. daje kombinaciju proizvoda (ili MIX) sa nazivom SENDVI ŠUNKA po ceni od 100 din.

- Na kraju dana kada se zna da je prodato 5 sendvi a, moralo bi da se u INTERNU PRIJEMNICU-POVRATNICU upiše da je primljeno 5 ISPUNA SENDVI A i da je prodato 5 ISPUNA SENDVI A. Tako e, prodato je 5 KAJZERICA koje su ušle u sendvi a one su uzete iz primljenih kajzerica za taj dan.

Varijanta B:

- U ovom slu aju postoji proizvod SENDVI ŠUNKA sa cenom od 100 din. Ali pošto se ne zna koliko sendvi a e biti prodato u toku dana, u dokumentu INTERNA PRIJEMNICA-POVRATNICA se ne upisuje u kolonu Primljeno. Na kraju dana, ako je prodato 5 komada SENDVI ŠUNKA, upisuje se da je primljeno 5 komada i da je prodato 5 komada, a kod proizvoda KAJZERICA, ako je bilo primljeno 10 komada upisuje se da je primljeno manje za 5 komada, jer tih 5 komada prodato je kao SENDVI ŠUNKA.

- Ovo je najprostiji na in za vo enje prodavnice pekarskih sopstvenih proizvoda koja nije ugostiteljski objekat jer se kupci ne uslužuju za stolom i sa priborom za jelo i poslugom konobara, ve sami na tezgi uzimaju proizvod i jedu ga na licu mesta ili ga nose. (ta nije i zakonitiji na in je varijanta A)

PEKARSKE RECEPTURE I NORMATIVI - PRIMER

5. PEKARSKE RECEPTURE (NORMATIVI PROIZVODA)

KROASAN ANANAS 0,100

ŠI FRA	NAZI V	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	I NA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.070		12.70	0.89
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00046	ADITI V		KGR	1	0%	0.001		169.01	0.17
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.007		35.61	0.25
00312	MARGARIN		KG	2	20%	0.030		72.71	2.18
00174	ANANAS		KGR		20%	0.010		0.00	0.00

KROAS. KI FLA DZEM 0,100

ŠI FRA	NAZI V	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	I NA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.070		12.70	0.89
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00046	ADITI V			1	20%	0.005		169.01	0.85
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.007		35.61	0.25
00172	VOCNO PUNJENJE		KGR	1	20%	0.010		64.60	0.65
00312	MARGARIN		KG	2	20%	0.030		72.71	2.18

KROASAN PICA KIF. 0,100 K

ŠI FRA	NAZI V	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	I NA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.058		12.70	0.74
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00046	ADITI V		KGR	1	0%	0.003		169.01	0.51
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.001		35.61	0.04
00312	MARGARIN		KG	2	20%	0.020		72.71	1.45
00041	KACKAVALJ		KGR	1	20%	0.003		214.10	0.64
00102	SUNKA		KGR	1	20%	0.004		247.33	0.99
00119	ORIGANO 100 GR.		KOM	1	20%	0.002		2.07	0.00

KROASAN PICA CET. 0,100 K

ŠI FRA	NAZI V	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	I NA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.056		12.70	0.71
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00049	ULJE		LIT	1	20%	0.032		63.92	2.05
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.006		35.61	0.21

00046	ADITIV		1	20%	0.001	169.01	0.17
00172	VOCNO PUNJENJE	KGR	0	0%	0.015	64.60	0.97
00414	SE CER U PRAHU	KG	0	0%	0.001	51.70	0.05

KROASAN COKOLADA 0, 100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.070		12.70	0.89
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00046	ADITIV		KGR	1	0%	0.001		169.01	0.17
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.007		35.61	0.25
00300	COKOLADA		KGR	1	20%	0.010		112.89	1.13

KROASAN SA SIROM 0, 100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.070		12.70	0.89
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00046	ADITIV		KGR	1	0%	0.005		169.01	0.85
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.001		35.61	0.04
00312	MARGARIN		KG	2	20%	0.030		72.71	2.18
00167	SIR		KGR	1	20%	0.010		85.25	0.85

KROA. SUNKA KACK. 0, 100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.070		12.70	0.89
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00046	ADITIV		KGR	1	0%	0.005		169.01	0.85
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.001		35.61	0.04
00312	MARGARIN		KG	2	20%	0.030		72.71	2.18
00102	SUNKA		KGR	1	20%	0.006		247.33	1.48
00041	KACKAVALJ		KGR	1	20%	0.004		214.10	0.86

KIFLA SA SIROM

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.056		12.70	0.71
00319	SO KUHINJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00049	ULJE		LIT	1	20%	0.015		63.92	0.96
00046	ADITIV			1	20%	0.001		169.01	0.17
00167	SIR		KGR	1	20%	0.020		85.25	1.71
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10

KROASAN SA MAKOM 0, 100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
-------	-------	---------------	-----	---	-----	------	-----	------	----------

00176	BRASNO T-400	KGR	0	0%	0.070	12.70	0.89
00043	KVASAC	KGR	1	20%	0.002	47.80	0.10
00319	SO KUHINJSKA	KG	2	20%	0.002	8.27	0.02
00046	ADITIV	KGR	1	0%	0.001	169.01	0.17
00047	SECER	KGR	1	20%	0.007	35.61	0.25
00312	MARGARIN	KG	0	0%	0.030	72.71	2.18
00118	MAK	KGR	1	20%	0.010	475.89	4.76

KROA. SA JABUKOM 0,100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400	KGR	0	0%	0.070	12.70	0.89		
00043	KVASAC	KGR	1	20%	0.002	47.80	0.10		
00319	SO KUHINJSKA	KG	2	20%	0.002	8.27	0.02		
00046	ADITIV	KGR	1	0%	0.001	169.01	0.17		
00047	SECER	KGR	1	20%	0.007	35.61	0.25		
00312	MARGARIN	KG	0	0%	0.030	72.71	2.18		
00179	JABUKA	KGR	0	0%	0.010	0.00	0.00		

KROASAN VISNJA 0,100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400	KGR	0	0%	0.070	12.70	0.89		
00043	KVASAC	KGR	1	20%	0.002	47.80	0.10		
00319	SO KUHINJSKA	KG	2	20%	0.002	8.27	0.02		
00046	ADITIV	KGR	1	0%	0.001	169.01	0.17		
00047	SECER	KGR	1	20%	0.007	35.61	0.25		
00312	MARGARIN	KG	0	0%	0.030	72.71	2.18		
00301	VISNJA	KGR	1	20%	0.010	0.00	0.00		

GIBANICA 0,100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00415	KORE	KG	0	0%	0.050	250.00	12.50		
00167	SIR	KGR	1	20%	0.020	85.25	1.71		
00319	SO KUHINJSKA	KG	2	20%	0.002	8.27	0.02		
00049	ULJE	LIT	1	20%	0.010	63.92	0.64		

PITA SA MESOM 0,100

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00415	KORE	KG	0	0%	0.050	250.00	12.50		
00101	MESO	KGR	1	20%	0.020	185.00	3.70		
00319	SO KUHINJSKA	KG	2	20%	0.002	8.27	0.02		
00049	ULJE	LIT	1	20%	0.010	63.92	0.64		

ROLOVANA VIRSLA 0,150

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400	KGR	0	0%	0.070	12.70	0.89		

00043	KVASAC	KGR	1	20%	0.002	47.80	0.10
00319	SO KUHNJSKA	KG	2	20%	0.002	8.27	0.02
00046	ADITIV		1	20%	0.001	169.01	0.17
00047	SE CER	KGR	1	20%	0.001	35.61	0.04
00312	MARGARIN	KG	0	0%	0.030	72.71	2.18
00097	VIRSLA RINFUZ	KGR	1	20%	0.050	159.29	7.96

SENDVIC MALI 0,100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.005		72.71	0.36
00041	KACKAVALJ		KGR	0	0%	0.010		214.10	2.14
00102	SUNKA		KGR	1	20%	0.012		247.33	2.97
00316	KRASTAVAC	4/1	KG	2	20%	0.006		174.90	1.05

SENDVIC VELIKI 0,150

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.008		72.71	0.58
00316	KRASTAVAC	4/1	KG	2	20%	0.010		174.90	1.75
00041	KACKAVALJ		KGR	0	0%	0.012		214.10	2.57
00102	SUNKA		KGR	1	20%	0.015		247.33	3.71

PLETENICA 0,100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.077		12.70	0.98
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.005		35.61	0.18
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.002		72.71	0.15
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.003		47.80	0.14

KAJZERICA 0,100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.080		12.70	1.02
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.010		35.61	0.36
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.003		72.71	0.22
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.005		47.80	0.24

PERECI 0,080

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.038		12.70	0.48
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00047	SE CER		KGR	1	20%	0.004		35.61	0.14
00049	ULJE		LIT	1	20%	0.001		63.92	0.06
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00115	SUSAM	10/1	KGR	1	20%	0.004		113.68	0.45

PASTETA PRAZNA 0,100 KG

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.035		12.70	0.44
00319	SO	KUHINJSKA	KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00047	SECER		KGR	1	20%	0.002		35.61	0.07
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.020		72.71	1.45

PASTETA SA CVARCI MA 0,100

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.040		12.70	0.51
00319	SO	KUHINJSKA	KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00047	SECER		KGR	1	20%	0.002		35.61	0.07
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.010		72.71	0.73
00201	CVARCI		KGR	0	20%	0.030		0.00	0.00

HLEB BELI 0,600 KG.

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.442		12.70	5.61
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.005		47.80	0.24
00319	SO	KUHINJSKA	KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00046	ADITIV			1	20%	0.006		170.65	1.02

HLEB CRNI 0,5kg-specijalni

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00175	BRASNO	T-850	KGR		0%	0.514		10.96	5.63
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.015		47.80	0.72
00319	SO	KUHINJSKA	KG	2	20%	0.010		8.27	0.08
00046	ADITIV		KGR	1	0%	0.002		169.01	0.34

HLEB RAZANI 0,600 KG.

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.370		12.70	4.70
00125	RAZENA	SMESA BAVARSKA	KGR	1	20%	0.072		28.03	2.02
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.005		47.80	0.24
00319	SO	KUHINJSKA	KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00046	ADITIV			1	20%	0.001		169.01	0.17

POGACA BELA 0,500gr

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
-------	-------	---------------	-----	---	-----	------	-----	------	----------

00176	BRASNO T-400	KGR	0	0%	0.442	12.70	5.61
00043	KVASAC	KGR	1	20%	0.015	47.80	0.72
00319	SO KUHI NJSKA	KG	2	20%	0.002	8.27	0.02
00046	ADI TIV		1	20%	0.002	169.01	0.34

KI FLA

ŠI FRA	NAZIV	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.035		12.70	0.44
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.001		47.80	0.05
00319	SO KUHI NJSKA		KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00049	ULJE		LIT	1	20%	0.003		63.92	0.19
00047	SECER		KGR	1	20%	0.005		35.61	0.18
00046	ADI TIV		KGR	1	0%	0.001		169.01	0.17

KREOS. MESO-SAMPI NJONI

ŠI FRA	NAZIV	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.070		12.70	0.89
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHI NJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00047	SECER		KGR	1	20%	0.001		35.61	0.04
00046	ADI TIV		KGR	1	0%	0.005		169.01	0.85
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.030		72.71	2.18
00101	MESO		KGR	1	20%	0.006		185.00	1.11
00178	SAMPI NJONI		KGR	0	0%	0.004		216.09	0.86

VEKNI CA

ŠI FRA	NAZIV	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.099		12.70	1.26
00319	SO KUHI NJSKA		KG	2	20%	0.005		8.27	0.04
00047	SECER		KGR	1	20%	0.004		35.61	0.14
00312	MARGARIN		KG	0	0%	0.007		72.71	0.51
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.008		47.80	0.38

POLUBELI HLEB CPEC.

ŠI FRA	NAZIV	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00175	BRASNO T-850		KGR	0	0%	0.150		11.44	1.72
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.005		47.80	0.24
00319	SO KUHI NJSKA		KG	2	20%	0.001		8.27	0.01
00046	ADI TIV			1	20%	0.006		170.65	1.02
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.350		15.05	5.27

LEPINJA 0.5

ŠI FRA	NAZIV	REPMATERI JALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO T-400		KGR	0	0%	0.442		12.83	5.67
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.015		44.60	0.67

00319	SO KUHNJSKA	KG	2	20%	0.002	8.54	0.02
00046	ADITIV		1	20%	0.002	170.64	0.34

KIFLA PUNJENA

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.056		12.70	0.71
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00049	ULJE		LIT	1	20%	0.015		63.92	0.96
00046	ADITIV			1	20%	0.001		169.01	0.17
00172	VOCNO	PUNJENJE	KGR	1	20%	0.010		64.60	0.65

CIPOVKA

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.370		12.70	4.70
00125	RAZENA	SMESA BAVARSKA	KGR	1	20%	0.072		28.03	2.02
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.015		47.80	0.72
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.006		8.27	0.05
00046	ADITIV			1	20%	0.002		169.01	0.34

HLEB RAZENI SUSAM

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.370		12.74	4.71
00125	RAZENA	SMESA BAVARSKA	KGR	1	20%	0.072		28.33	2.04
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.005		45.20	0.23
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.001		8.50	0.01
00046	ADITIV			1	20%	0.001		169.01	0.17

KIFLA SA DZEMOM

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.056		12.70	0.71
00043	KVASAC		KGR	1	20%	0.002		47.80	0.10
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.002		8.27	0.02
00049	ULJE		LIT	1	20%	0.015		63.92	0.96
00046	ADITIV			1	20%	0.001		169.01	0.17
00172	VOCNO	PUNJENJE	KGR	1	20%	0.015		64.60	0.97

2.93

CVETNA LEPI NJA

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00176	BRASNO	T-400	KGR	0	0%	0.442		12.83	5.67
00320	KVASAC	SVEZ	KOM		0%	0.005		20.90	0.10
00319	SO KUHNJSKA		KG	2	20%	0.001		8.53	0.01
00046	ADITIV			1	20%	0.001		169.58	0.17

KORE 1/2

ŠIFRA	NAZIV	REPMATERIJALA	JMR	T	PDV	KOLI	INA	CENA	VREDNOST
00524	BRASNO	T-400 ZA KORE	KG	1	0%	0.250		14.00	3.50
00319	SO	KUHINJSKA	KG	2	20%	0.004		8.53	0.03
00046	ADITIV			1	20%	0.001		169.01	0.17

NAPOMENA:

Recepture popisane u ovom tekstu nalaze se u fajlu RECEPTURE_PEKARSKE_PROIZVODI.DBF i fajlu RECEPTURE_PEKARSKE_MATERIJAL.DBF iz kojih se mogu preuzeti u program CSYSTEMS tako što se fajl RECEPTURE_PEKARSKE_PROIZVODI.DBF preimenovati u fajl sa nazivom YS_30.dbf a fajl RECEPTURE_PEKARSKE_MATERIJAL.DBF se preimenovati u fajl YT_30.DBF gde je oznaka 30 šifra magacina gotovih proizvoda. Ako je šifra magacina gotovih proizvoda neka druga, na primer 11 tada se fajlovi preimenovati u YS_11.DBF i YT_11.DBF

PLANSKA CENA PROIZVODA

PLANSKA CENA PROIZVODA HLEBA I PECIVA

U proizvodnim firmama u koje spadaju i firme koje se bave proizvodnjom hleba i peciva:

Repromaterijal se nabavlja po **Nabavnim cenama** i u magacinu repromaterijala vodi se po prose nim nabavnim cenama. Iz magacina repromaterijala izdaje se u proizvodnju po **Prose nim nabavnim cenama**.

Gotovi proizvodi u koje spadaju Hleb, Kifle, Poga e, Burek, Pite, i svi ostali pekarski proizvodi, u magacin gotovih proizvoda primaju se iz proizvodnog pogona i u ovom magacinu vode se na zalihama po **Planskoj ceni proizvoda**.

Planska cena proizvoda utvr uje se na po etku svake poslovne godine za svaki proizvod i ne menja se - NE SME SE MENJATI - u toku cele poslovne godine. Planska cena proizvoda ili stvarna cena koštanja proizvoda utvr uje se kao rezultat nastao iz procesa obratna proizvodnje. Magacin gotovih proizvoda cele godine se zadužuje po planskoj ceni (prijemom novih proizvoda iz proizvodnje) i razdužuje se po toj istoj planskoj ceni (prodajom proizvoda kupcu ili prenosom proizvoda u sopstvenu maloprodaju). Proizvod na zalihama MORA IMATI PLANSKU CENU. PLANSKA CENA PROIZVODA NE SME BITI JEDNAKA NULI, NITI SE SME U TOKU GODINE MENJATI KOD ISTOG PROIZVODA BILO ULAZOM BILO IZLAZOM PROIZVODA SA ZALIHA.

VAŽNO

U programu CSYSTEMS ako planska cena proizvoda nije utvr ena obratnom proizvodnje, a pošto se bez nje ne može raditi, planska cena proizvoda usvaja se kao iznos 50% od maloprodajne cene proizvoda ili veleprodajne cene proizvoda (kako vam je lakše).

Proizvo a ka prodajna cena proizvoda po kojoj se proizvod prodaje iz magacina gotovih proizvoda externom kupcu je posebna pri a. Ova cena donosi se aktom firme odnosno propisuje se CENOVNIKOM FIRME. Cenovnik se Može menjati po naho enju menadžmenta firme bilo kada. Drugim re ima vaše proizvode možete prodavati kupcima po bilo kojoj ceni ako oni ho e da tu cenu plate. Osim, ako zakonom nisu ograni ene prodajne cene (obi no maloprodajne cene) pekarskih proizvoda zbog uvanja socijalnog mira, ime se esto pribegava od strane Srpskih političara

ODSTUPANJE OD PLANSKE CENE PROIZVODA

ODSTUPANJE OD PLANSKE CENE (RAZLIKA U CENI) U PROIZVODNJI

U proizvodnji ne postoji **Razlika u ceni** ve postoji **Odstupanje od planske cene** koštanja proizvoda koje se izra unava preko obra una proizvodnje i to od po etka godine do momenta obra una ili za poslovnu godinu. U programu CSYSTEMS™ i za ovo **Odstupanje od planske cene** koštanja u nekim referatima koristi se naziv **Razlika u ceni proizvoda** zbog jednostavnosti a i lakšeg shvatanja ove kategorije od strane korisnika. Evo jednog najprostijeg primera za to:

PROIZVODNJA

U toku poslovne godine u jednoj proizvodnoj i trgovinskoj firmi proizvedeno je gotovih proizvoda za ukupan iznos od 100.000 dinara po **planskoj ceni** i svi su oni poslati u sopstvenu maloprodaju radi prodaje:

1. Kontiranje i knjiženje koje ve postoji je:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Proizvodi na zalihama magacina	9600	100.000	
Nedovršena proizvodnja	9500		100.000

(A) OBRA UN PROIZVODNJE: Na kraju godine se radi obra un proizvodnje i dobije se da je **stvarna cena koštanja proizvoda** bila 80.000 dinara (a mogla je da bude i 150.000 dinara), pa se kontira i knjiži slede e:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Nedovršena proizvodnja	9500	100.000	
Ra un za preuzimanje troškova	9020		80.000 (150.000)
Odstupanje od planske cene	9690		20.000 (-50.000)

(B) OBRA UN PROIZVODNJE: S obzirom da su proizvodi prodati iz maloprodaje proizvoda tada se mora korigovati i postoje a Ukalkulisana Razlika u ceni maloprodaje proizvoda od 65.000 din., koja se uve ava za iznos 20.000 (ili se umanjuje za 50.000) Odstupanja u troškovima proizvoda:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Odstupanje od planske cene	9690	20.000 (-50.000)	
Razlika u ceni proizvoda ukalkulisana	9121		85.000 = 65.000 + 20.000 (65.000 – 50.000)

(C) OBRA UN PROIZVODNJE: S obzirom da su proizvodi prodati iz maloprodaje proizvoda tada se mora izra unati i Ostvarena Razlika u ceni maloprodaje proizvoda, koja se izra unava iz referata RAZLIKA U CENI I PDV – RAZLIKA U CENI PRODATIH PROIZVODA i dobija se slede e:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Razlika u ceni proizvoda ostvarena	9121	+15.000	
Troškovi prodatih proizvoda u mal.prod	9805	-15.000	

(D) OBRA UN PROIZVODNJE: Ako ima zaliha gotovih proizvoda , na kraju godine, u vrednosti od **600.000** tada se kontira i knjiži:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Proizvodi i roba u maloprodaji	9120	600.000	
Razlika u ceni proizvoda u mal.prod	9121		70.000 = 85.000 – 15.000
Ukalkulisan porez proizvoda u mal.prod	9125		60.000

A zatim se kontira i knjiži:

D.1. ako je po etno stanje zaliha proizvoda = 0

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Proizvodi u mal.prod. planska vrednost	1205	600.000	
Proizvodi u mal.prod. odstupanje	1206		130.000 = 70.00+60.000
Prihod - pove anje vrednosti zaliha	6305		470.000

D.2. ako je po etno stanje zaliha proizvoda = 150.000

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Proizvodi u mal.prod. planska vrednost	1205	600.000 – 150.000	
Proizvodi u mal.prod. odstupanje			130.000 = 70.00+60.000
Prihod - pove anje vrednosti zaliha	6300		470.000-150.000

D.3. ako je po etno stanje zaliha proizvoda = 700.000

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Proizvodi u mal.prod. planska vrednost	1200	600.000 – 700.000	
Proizvodi u mal.prod. odstupanje			130.000 = 70.00+60.000
Prihod - pove anje vrednosti zaliha	6300		470.000-700.000

UGOSTITELJSTVO KAO PROIZVODNJA

Ako je u pitanju ugostiteljska firma kao proizvodna firma, koja prodaju ugostiteljskih proizvoda i usluga vrši kroz sopstvenu maloprodaju (restoran), kod ove firme je specifično to što na kraju godine ili na kraju obračunskog perioda za obračun proizvodnje, nikada nema zaliha, zaliha=0, pa je program CSYSTEMS™ zbog toga uprošten i imesto situacije kao u tački 1. Imamo sledeću situaciju:

1. Kontiranje i knjiženje koje već postoji dobijeno knjiženjem prijemnica proizvoda u maloprodaju je:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Proizvodi na zalihama magacina	9600		100.000

Umesto obračuna proizvodnje koji se ovde ne vrši, znači i nema obračuna po tačkama A,B,C,D, treba samo na tačku 1. dodati dva stava:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Proizvodi na zalihama magacina	9600	100.000	
Nedovršena proizvodnja	9500		100.000

Dakle, šta se odavde može jasno videti.

Ako postoje zalihe

radi se obračun proizvodnje A,B,C i D jer on tada ima svrhe, a samo tada nam je potrebna i C - razlika u ceni proizvoda ostvarena u maloprodaji proizvoda. Ako nema zaliha proizvoda na kraju godine (na primer kod restorana, pekara, i slično) tada se ne radi obračun proizvodnje A,B,C i D jer:

Ako ne postoje zalihe

Tada je račun za utvrđivanje direktne dobiti jako prost: Dobit = klasa 6 Prihod minus klasa 5 troškovi. Ovde nam ne treba i nema značajna nikakva razlika u ceni ostvarena u maloprodaji sopstvenih proizvoda, pa uopšte ne treba uzimati u razmatranje konto 9121, neka ostane kakav je, samo sa ukalkulisanim razlikom u ceni za prodaju sopstvenih proizvoda – to ništa ne smeta.

Posebno razmatranje

Ali, ako postoje zalihe, to znači da se prihodi moraju korigovati za zalihe. Korekcija se ne vrši na klasi 5 Troškovi, jer troškovi su ukinjeni. Vršiti se na klasi 6 Prihodi povećanjem vrednosti zaliha. Jednostavno mi te pare i dalje imamo, ali nemamo ih više zarobljene u reprod materijalu (klasa 5 troškovi materijala) već u neprodanim zalihama (klasa 6 ostvareni prihodi). Ovo je ilustrovano gornjim primerima kontiranja i knjiženja obračuna proizvodnje.

GRA EVINARSTVO KAO PROIZVODNJA

Posebno u gra evinarstvu treba voditi računa o ovome, jer se može desiti da u prvoj godini gradnje knjigovodstveno imate ogromne troškove a nikakve prihode (što je neto) a u drugoj godini gradnje imate ogromne prihode a troškove nula (što je takođe neto) pa se onda dolazi u jako nepovoljne situacije i sa bankama i sa obračunom PDV i sa ostalim poslovanjem. Primer za ovo je sledeći:

Prva godina izgradnje:

1. Nabavljen je materijal i poslat je na gradilište. Stanovi se grade i ni jedan još nije gotov ni prodat.

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Materijal utrošen za proizvodnju	5110	1.000.000	
Zalihe materijala za proizvodnju	1010		1.000.000

Znači: Rashod = 1.000.000 a Prihod = 0 pa je Gubitak = 1.000.000 što nije tako.

Druga godina izgradnje:

2. Ako se na kraju godine ostavi knjiženje pod tačkom 1 i takvo knjiženje se prenese u sledeću godinu, a sledeće godine se dovrši izgradnja i svi stanovi se prodaju, tada sledeće godine imamo knjiženje na kraju godine:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Kupci proizvoda (stanova)	2020	2.000.000	
Prihod od prodaje proizvoda	6120		2.000.000

Znači: Rashod = 0 a Prihod = 2.000.000 pa je Dobit = 2.000.000 što nije tako.

Ovde bi knjiženje trebalo da bude sledeće:

Prva godina izgradnje:

1. Nabavljen je materijal i poslat je na gradilište. Stanovi se grade i ni jedan još nije gotov ni prodat.

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Materijal utrošen za proizvodnju	5110	1.000.000	
Zalihe materijala za proizvodnju	1010		1.000.000
Nedovršena proizvodnja	1100	1.000.000	
Prihod - povećanje vrednosti zaliha	6300		1.000.000

Rashod = 1.000.000 i Prihod = 1.000.000 pa je Dobit = 0, što je tako.

Druga godina izgradnje:

2. Ako se na kraju godine ostavi knjiženje pod tačkom 1 i takvo knjiženje se prenese u sledeću godinu, a sledeće godine se dovrši izgradnja i svi stanovi se prodaju, tada sledeće godine imamo knjiženje na kraju godine:

Naziv konta	Konto	Duguje	Potražuje
Kupci proizvoda (stanova)	2020	2.000.000	
Prihod od prodaje proizvoda	6120		2.000.000

Nedovršena proizvodnja	1100		1.000.000
Prihod – smanjenje vrednosti zaliha	6310	1.000.000	

Rashod = 1.000.000, Prihod = 2.000.000 pa je Dobit = 1.000.000, što je ta no

REZIME:

U programu CSYSTEMS™, ako se korektno držite na ina rada propisanog programom za automatska knjiženja proizvodnje, program automatski izvodi sve opisane operacije kontiranja i knjiženja proizvodnje kao i obra una proizvodnje, vrši kontrolu ispravnosti knjiženih podataka i daje štampani finalni obra un proizvodnje a zatim vrši i finalna knjiženja obra una proizvodnje.

Važno je pri tome znati slede e:

1. Obra un proizvodnje se može vršiti na kraju godine ili za zadati period od po etka godine do zadatog datuma. Dakle, sve što se ovde kaže za obra un na kraju godine, važi i za obra un za zadati period.
2. Ako u magacinu gotovih proizvoda ili maloprodajnim objektima gotovih proizvoda na kraju godine nemate zalihe, bespredmetno je raditi obra un proizvodnje. Tada ostavite vaše knjigovodstvo kakvo jeste, jer nisu potrebne nikakva naknadna knjiženja stavki iz obra una proizvodnje ili bilo kakve druge korekcije.
3. Ako imate zalihe, mora se raditi obra un proizvodnje. Kako se taj obra un radi detaljno je objašnjeno u Helpu programa kojim se obra un radi a iji naziv je OBRA UN PROIZVODNJE.
4. Ako vodite ugostiteljsku firmu ili objekat koji proizvodi gotova jela, po principu proizvodnje odnosno na klasi 9, tada savetujemo rad po sistemu „SVE JE REPROMATERIJAL ZA UGOSTITELJSKU USLUGU“ koji je pored ostalih sistema podržan programom CSYSTEMS™. To zna i da se u magacin materijala za kuhinju primaju i alkoholna i bezalkoholna pi a i odatle se izdaju u proizvodnju u kuhinju kao materijal za proizvode – gotova jela odnosno kao materijal ugostiteljske usluge. Na taj na in ugostiteljski objekat (maloprodaja proizvoda) nikada ne e imati zalihe gotovih proizvoda (gotovih jela) a ne e imati ni zalihe tu e robe (bezalkoholna i alkoholna pi a) jer ova pi a više nisu roba ve materijal za proizvod ugostitelja odnosno za ugostiteljsku uslugu. U ovom slu aju, nema obra una proizvodnje i nebitna je razlika u ceni ugostiteljskih proizvoda prodatih iz ugostiteljskog objekta odnosno sopstvenog maloprodajnog objekta. Prihod i dobit od prodaje ovih proizvoda i usluga, ve su korektno obra eni, kontirani i knjiženi u knjigovodstvu programa CSYSTEMS™ i samo treba uraditi završni ra un pa e sve biti na svom mestu.

NAPOMENA

Knjiženje klasi ne proizvodnje, kao i skra eno knjiženje posebnog slu aja proizvodnje kod ugostiteljskih objekata, nije ni malo jednostavno kratko objasniti a da se prethodno ne objasni od A do Š ceo sistem knjiženja na klasu 9 i sistem obra una proizvodnje i knjiženja tog

obra una na klasu 9 i klase 1 i 6.

Za ovakva "objašnjenja" ne pomažu kratki kursevi i "manja objašnjenja" ve se mora poznavati knjigovodstvo proizvodnje.

Da se sada ne bi upuštali u taj nauk koji je obiman i zamoran, ja sam pokušao što prostije i jednostavnije da samo na dva tri lista papira objasnim putem datih šema knjiženja i kratkih komentara šta treba raditi u programu CSYSTEMS™ da bi se korektno knjižila proizvodnja i da bi se ista korektno obra unala kroz OBRA UN PROIZVODNJE i to samo kod one proizvodnje za koju je takav obra un potrebno raditi.

Miloje Bankovi , dipl.ecc. Ovlaš eni Revizor

Slobodan Stanojevi , dipl.ing. Ovlaš eni Ra unovo a

13.12.2011